

Nr 681

Av herr **Allard m. fl.**, *angående samhällets stöd åt idrotten.*

(Lika lydande med motion nr 592 i Första kammaren)

De omfattande och genomgripande förändringar som i dag präglar samhällsutvecklingen i flertalet länder och ej minst då i vårt eget land berör i avsevärd grad även idrottsrörelsen. Sociologiska och samhällsvetenskapliga undersökningar har bl. a. givit till resultat ett konstaterande av att ju mer mångskiftande och komplicerade ett samhälles struktur och funktion är, desto större blir medborgarnas behov av fysisk rekreation, motion och planmässigt bedriven idrott. Denna situation är utan minsta tvekan aktuell i dagens svenska samhälle. De organisationer som där har till syfte att befrämja fysisk fostran i skilda former ställes inför allt större uppgifter, vilka visat sig vara tids-, arbets- och kostnadskrävande i en omfattning som icke kunde förutses för ett årtionde sedan. Denna starkt ökade aktivitet är utmärkande för samtliga idrottsrörelsens organisationer. Inom Sveriges riksidrottsförbund har den manifesterats i ett ökat antal specialidrottsförbund — f. n. 46 — i ett ständigt ökande antal föreningar och i en år från år allt större anslutning av medlemmar. Särskilt glädjande och ur ungdomsvårdande synpunkt betydelsefull är den idrottsliga ungdomsverksamhetens starka expansion, som bl. a. kommit till uttryck i den s. k. fritidsgruppsverksamheten. Sålunda må nämnas att antalet fritidsgrupper under verksamhetsåret 1963/64 uppgick till 56 692 med 1 013 602 deltagare i åldern 12—24 år. För att möta det växande intresset för regelbunden motion av icke tävlingsmässig karaktär har förbundet vidtagit en rad åtgärder i syfte att stimulera de lokala organisationernas insats i detta avseende. Större resurser är emellertid nödvändiga för att motionsidrotten skall nå den omfattning och få den fasta organisationen som motiveras av de aktuella behoven.

Inom tävlingsidrotten, vars stimulerande inflytande på "breddidrotten" är av största betydelse, har den internationella konkurrensen ökat avsevärt under senare år. Med särskild skärpa har detta förhållande kommit till synes vid världsmästerskap och olympiska spel. Sveriges deltagande i dylika idrottsevenemang och de svenska resultat som därvid uppnås är numera ett intresse och en angelägenhet för ett ständigt växande antal medborgare — oavsett om de själva är aktivt engagerade i idrottsrörelsen eller ej. Att ett lands framgångsrika deltagande i internationella stortävlingar är både direkt och indirekt good-will-skapande torde vara odiskutabelt.

Som en följd av denna skärpta konkurrens inom den internationella täv-

lingsidrotten har den svenska idrottsrörelsens organisationer ställts inför krav i fråga om förberedelser som aldrig tillförne. Sålunda må framhållas att behovet av fler och bättre utbildade ledare och särskilt då instruktörer inom olika idrottsgrenar är synnerligen stort och att detta behov med det snaraste måste tillgodoses för så vitt den elitbetonade tävlingsidrotten skall kunna öka sin internationella konkurrenskraft.

Även tävlingsverksamheten inom landet fordrar i dag större och mer kostnadskrävande insatser än tidigare. I konkurrens med andra förströelseformer och fritidssysselsättningar har både de aktiva idrottsutövarnas och åskådarnas krav på goda tävlingsarrangemang avsevärt ökat, något som bl. a. förutsätter noggrann planering och administration av betydande omfattning. Vidare må framhållas att t. ex. de ökade resekostnaderna för idrottslag eller enskilda idrottsmän endast till en mindre del kan täckas genom högre entréavgifter.

Av vad här ovan i korthet framhållits torde framgå att den svenska idrottsrörelsen är av betydande omfattning, att den står inför än större och än mer arbets- och kostnadskrävande uppgifter i framtidens samhälle och att den i sina olika former har till syfte att skänka ett allt större antal medborgare — yngre och äldre — allt bättre möjligheter till hälsofrämjande och personlighetsfostrande fritidssysselsättning.

Denna idrottsrörelsens stora omfattning och oomtvistliga samhällsnytta har sedan årtionden tillbaka befunnits väl motivera att statliga och kommunala myndigheter genom ekonomiskt stöd främjat dess verksamhet och medverkat till dess kvantitativa och kvalitativa utveckling. Bland dessa samhällets stödformer må särskilt nämnas följande.

Inom primärkommunerna utgår bidrag till de lokala idrottsorganisationerna för bl. a. hyreskostnader för gymnastiksalor och andra idrottslokaler, för utbildning av frivilliga ledare och för ungdomsverksamhet. Betydande investeringar sker i idrottsanläggningar, och som regel har kommunerna numera även påtagit sig ansvaret för de med dessa förenade driftkostnaderna. I större kommuner handlägges frågor gällande idrott och friluftsliv ofta av ett särskilt förvaltningsorgan, vars kostnader täckes inom den ordinarie budgetens ram. I ökad omfattning anställs också idrottsintendenter och kommuninstruktörer med uppgift att bl. a. befrämja den ideella och frivilliga idrottsrörelsens verksamhet.

Under senare år har det blivit allt vanligare att även landstingen ekonomiskt stöder de regionalt organiserade idrottsorganisationerna. Sålunda kan nämnas att samtliga 23 distriktsförbund inom Riksidrottsförbundet — med mycket varierande belopp — erhåller landstingsanslag för sin verksamhet. Dessa avser i första hand inom respektive distriktsförbund bedriven ledarutbildning och ungdomsverksamhet. I mindre omfattning beviljas också anslag för täckande av distriktsförbundens administrativa kostnader.

Statens ekonomiska stöd till idrottsrörelsen sker i främsta rummet genom

av riksdagen årligen beslutad avsättning till Fonden för idrottens främjande. Efter särskild hemställan och med detaljerat angivande av ändamål fördelas det av riksdagen beslutade beloppet av Kungl. Maj:t till Sveriges riksidsrottsförbund, Svenska korporationsidsrottsförbundet, Skid- och friluftsförbundet, kungl. skolöverstyrelsen och en rad andra organisationer, som bedriver idrottslig verksamhet. Med avseende på Riksidsrottsförbundet utgår de största bidragen till förbundets administrativa organisation, ungdomsverksamhet, ledarinstitut, specialförbund, distriktsförbund och föreningar. En väsentlig del av bidraget avser vidare anslag till större och mindre idrottsanläggningar samt förberedelser för och representation vid olympiska spel.

Utöver här redovisade anslag från Fonden för idrottens främjande över X:e huvudtiteln utgår statliga bidrag för Riksidsrottsförbundets kurs- och fritidsgruppsverksamhet över VIII:e huvudtiteln.

Det samhällseliga stöd till idrottsrörelsen som lämnas av staten, primärkommuner och landsting har kontinuerligt ökat, vilket motiverats av idrottens växande betydelse, uppgifter och omfattning. Med hänsyn till den allmänna samhällsutvecklingen och den enskilda människans som följd därav i många avseenden förändrade levnadsvanor och behov synes det emellertid angeläget pröva hur samhället i framtiden än bättre skall kunna främja den inom idrottsrörelsen bedrivna verksamheten och dess målsättning: idrott och motion åt alla. För en saklig bedömning av denna fråga pågår redan vissa utredningar, bl. a. en vilken anförtröts Idrottens samarbetsnämnd och avseende det statliga stödet till idrottsanläggningar. Inom Riksidsrottsförbundet arbetar vidare en kommitté, i vilken Svenska stadsförbundet, Svenska kommunförbundet, Svenska korporationsidsrottsförbundet och Skid- och friluftsförbundet är företrädare, med den betydelsefulla frågan gällande den framtida utbildningen av idrottsledare.

Undertecknade är emellertid av den uppfattningen att en mer omfattande och allsidig utredning, varvid resultatet av tidigare och nu pågående specialutredningar må beaktas, bör ske i syfte att belysa och avge förslag gällande den framtida omfattningen och utformningen av det samhällseliga stödet till idrotten.

Med åberopande av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag angående den framtida omfattningen och utformningen av samhällets stöd åt idrotten.

Stockholm den 27 januari 1965

Henry Allard

Dag R. Edlund

Essen Lindahl

Olle Westberg

Erik Larsson
i Öskeviksby

Erik Tobé